

رام - دوم آبان

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادر) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادر برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنادردهی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی ای معنادر از سالگرد رخدادهای معنادر تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- ۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- ۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- ۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

دوم آبان

در روز دوم آبان سال ۶۳۹ هجری خورشید سیف الدین قُطز حاکم مملوک مصر و جنگاوری که هجوم مغولها را در نبرد عین جالوت پس زده بود، در صالحیه به دست آدمکشانی که بایبارس فرستاده بود کشته شد. در ۹۸۴ جهانگیر گورکانی شاه هند تاجگذاری کرد (تصویر روبرو) و در ۱۲۶۸ مردی به نام میر حامد موسوی نیشابوری در لکنهوی هند درگذشت، که نیای آیت‌الله خمینی بود.

روز جمعه دوم آبان سال ۱۲۸۶ (۱۸ رمضان ۱۳۲۵ق)

ابوالقاسم خان قره‌گوزلو ناصرالملک (تصویر روبرو) به صدراعظمی ایران رسید. او که در منگنه‌ی خودکامگی محمدعلی شاه قاجار و مقاومت آزادی‌خواهان گیر کرده بود کابینه‌اش را با وزیرانی مشروطه‌خواه تشکیل داد که مهمترین‌هایشان عبارت بودند از صنیع‌الدوله (وزیر علوم)، آصف‌الدوله (وزیر داخله)، حسن پیرنیا (وزیر خارجه)، حسین پیرنیا (وزیر تجارت)، مخبرالدوله (وزیر عدلیه) و مستوفی‌الممالک (وزیر جنگ). درست ده سال بعد، به دنبال رخنه

کردن آشوب جنگ جهانی اول در ایران، کمیته مجازات در سال ۱۲۹۶ میرزا محمد رضا خان جاوید مدیر روزنامه‌ی کلید نجات را ترور کرد و به قتل رساند. در ۱۳۲۴ هم اولین کنگره‌ی حزب دموکرات کردستان

ایران برگزار شد و قاضی محمد که توسط کمونیستها و ارتش سرخ پشتیبانی می‌شد و سودای تجزیه‌ی کردستان را در سر داشت، بیانیه‌ای در این مورد صادر کرد.

ویلیام لاسل

کلیسای جامع شارتر

دومیتیان

این روز از نظر کشمکشهای نظامی شاهد چند درگیری بوده است. در روز دوم آبان سال ۶۹ میلادی در نبرد دوم بدریاکوم نیروهای مارکوس آنتونیوس پرموم که برای وسپازیان می‌جنگیدند، بر قوای ویتلیوس امپراتور مستقر روم غلبه کردند و راه را برای امپراتور شدن وسپازیان هموار ساختند. در این نبرد هریک از دو جبهه بیش از ۲۵ هزار سرباز داشت. در همین روز به سال ۱۱۷۴ هجری خورشیدی قلمرو لهستان-لیتوانی تجزیه شد و بین کشورهای اتریش، روسیه و پروس تقسیم شد. در ۱۳۴۳ رودزای شمالی از انگلستان مستقل شد و نام خود را به زامبیا تغییر داد. در ۱۳۵۲ نبرد یوم کیپور پایان یافت.

همچنین چندین نهاد در این روز تاسیس شده یا دستخوش تغییر شده‌اند. در ۶۳۹ هجری خورشید لویی نهم شاه فرانسه کلیسای جامع شارتر را افتتاح کرد، در ۱۲۳۶ اف سی شفیلد قدیمی‌ترین باشگاه فوتبالی که هنوز فعال است در شفیلد انگلستان تاسیس شد، در ۱۳۲۴ سازمان ملل متحد تاسیس شد و در ۱۳۲۸ کلنگ ساخت ساختمان ملل متحد در نیویورک بر زمین زده شد. درست در همین روز سهام نیویورک سقوط

کرد و سقوط اقتصاد آمریکا آغاز شد. در ۱۳۵۴ هم ۹۰٪ زنان ایسلندی در اعتصابی در اعتراض به نابرابری دستمزدها بین زنان و مردان دست به اعتصاب زدند.

این روز در ضمن با خشونت و غوغاهای عوام‌فریبانه و سیاست‌بازی‌های خونین مصادف بوده است. در ۱۲۵۰ بیش از پانصد تن از اهالی لس آنجلس در جریان یک غوغای نژادپرستانه به محله‌ی چینی‌های لس آنجلس حمله کردند و اموال چینی‌ها را غارت کردند و خودشان را کتک زدند. برخی را هم شدیدتر شکنجه دادند و ناقص کردند. در آن میان ۱۷ تا ۲۰ چینی به قتل رسیدند. در ۱۲۹۶ هم با به حرکت در آمدن گاردهای سرخ و مصادره‌ی اموال و ساختمانهای مردم و کشتار اشراف قدیمی، انقلاب روسیه وارد مرحله‌ی پیروزی بلشویک‌ها شد و به تعبیری انقلاب اکتبر آغاز شد.

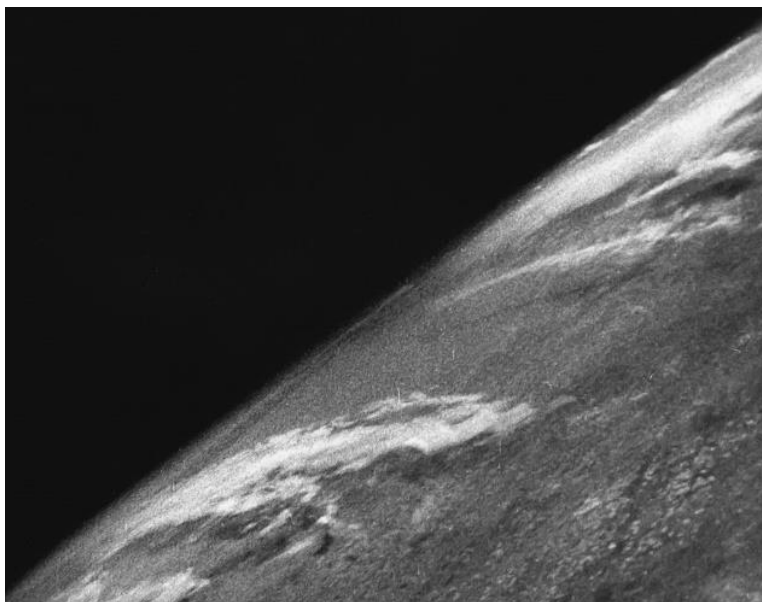
ویدکون کیسلینگ

کشتار چینی‌ها در لس آنجلس

در دوم آبان سال ۱۳۲۴ ویدکون کیسلینگ به دست متفقین تیرباران شد. او سردار و سیاستمداری نیروزی بود که نخستین بار به خاطر سازماندهی یاری‌رسانی به قحطی‌زدگان روسیه در سال ۱۳۰۰ که پیامد انقلاب بلشویکی بود شهرتی بین‌المللی پیدا کرد. او بعد از بازگشت به نروژ به وزارت دفاع رسید، اما استعفا کرد و حزبی فاشیستی تاسیس کرد و در ۱۳۱۹ باری نخستین بار در تاریخ کوشید از راه پخش خبر در رادیو

کودتا کند و قدرت را به دست بگیرد. اما آلمانی‌ها که در همان هنگام در حال فتح اروپا بودند از او پشتیبانی نکردند و شکست خورد. با این همه پس از آن که نازی‌ها در سال بعد نروژ را گرفتند او را به نخست‌وزیری این کشور برکشیدند و او و پیروانش فعالانه با نازیها همکاری می‌کردند. در ۱۳۲۶ هم والت دیسنی برای همدستی با کمیته‌ی پیگرد ضدآمریکایی‌ها در برابر محکمه‌ی این سازمان حاضر شد و بر ضد آن کسانی از کارمندانش که کمونیست پنداشته می‌شدند شهادت داد

این روز در ضمن با نوآوری‌هایی علمی و فنی نیز مقارن بوده است. در ۱۳۳۰ ویلیام لاسل ماههای اورانوس را کشف کرد و آنها را اومبریل و آریل نام نهاد، در ۱۳۲۷ دوربینی که بر موشک آلمانی وی-۲ کار گذاشته شده بود نخستین عکسهای زمین از فضا را به زمین مخابره کرد (تصویر زیر راست) و در ۱۳۸۲ هواپیمای کنکورد آخرین پرواز تجاری‌اش را انجام داد. در ۱۲۴۰ خط تلگراف ساحل شرقی و غربی ایالات متحده را به هم متصل کرد و در ۱۳۰۵ هری هودینی آخرین نمایش خود را در دیترویت اجرا کرد (تصویر زیر چپ).

این روز سالگرد تولد این نامداران است: دومیتیان امپراتور روم (۵۱ میلادی)، آنتونی وان لیون هوک (۱۰۱۱ هجری خورشیدی)، گریگول ارژونیکیدزه ادیب و سیاستمدار گرجی (۱۲۶۵)، وفؤاد سزگین مورخ ترکیه (۱۳۰۳). این افراد هم در این روز درگذشته‌اند: تیکو براهه (۹۸۰)، آلساندرو اسکالاتی موسیقیدان ایتالیایی (۱۱۰۴)، لویی رنو بنیانگذار کمپانی خودروسازی رنو (۱۳۲۳)، جین رودنبری خالق پیشتازان فضا (۱۳۷۰)، و مکرمه قنبری بانوی نقاش خودآموخته‌ی مازندرانی (۱۳۸۴).

راست: اسکالاتی

چپ: رنو